

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, „naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ostra.“ Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652.

TELEFON šte. 1187.

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 mvč. (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
4 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za oamrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 5 K, vsaka na-
daljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
po 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Politično društvo Edinost
priredi
v sredo, dne 1. maja t. l.
ob 4. uri popoldne

Volilni shod
na Konkonelu
v gostilni pri g. Štefana Jeruga.

BRZOJAVNE VESTI.
Cesar v Pragi.

PRAGA 29. Cesar je daroval za uboge mesta Prage 10.000 kron, za uboge mest Karlin, Smihov, kraljevi Vinogradi in Žižkov po 2000 kron, manjšim občinam skupno 5000 kron, ter humanitarnim zavodom in društvom Prage skupni znesek 17.000 kron.

Cesar odpotoval iz Prage.

PRAGA 29. Cesar je danes zjutraj ob navdušenih manifestacijah odpotoval iz Prage na Dunaj.

C. in kr. vojna mornarica.

DUNAJ 29. Vojne ladije „Nadvojvoda Karol“, „Nadvojvoda Friderik“ in „Babenberg“ so včeraj dospel v Patras.

Avstro-ogrski delegati v Haagu.

DUNAJ 29. Na čelu avstro-ogrskih delegatov na mirovni konferenci v Haagu bo poslanik Meroy de Kaposmerek kakor prvi delegat in pooblaščenec, kakor drugi delegat in pooblaščenec bo izredni odposlanec baron Macchio.

Povodnji.

DUNAJ 29. Vsed neprestanega deževja je Donava narasla 3 in pol metre nad normalno višino. Mnogo zemljišča na levem bregu reke je že pod vodo.

Tudi z alpskih pokrajin prihajajo poročila o povodnjih. Blizu Solnograda so utonile štiri osebe, ki so delale pri nekem mostu.

Nadvojvodinja Marija Josipa.

OPATIJA 29. Nadvojvodinja Marija Josipa je danes v spremstvu vsakega dvornika grofa Salma in dvorne dame markize Pallavicini dospela v Opatijo obiskat nadvojvodo Rainerja. Na postaji v Matuljah je nadvojvodinjo pozdravil voditelj okrajnega glavarstva baron Schmidt-Zabierow.

DUNAJ 29. Cesar je dospel semkaj ob 2. uri 45 min. ter se je podal naravnost v Schönbrunn.

Bombe v Barceloni.

MADRID 29. Včeraj so v dveh ulicah eksplodirale tri bombe. Ranjen je bil en delavec in trije otroci. Podrobnosti manjkajo, ker je cenzura zaplenila brojavke.

Rusija.

Tovarna zaprta.

PETROGRAD 29. Tovarno železniških vozov v Petrogradu so zaprli, ker ni naročil. Odpuščenih je 2000 delavcev.

PODLISTEK.

VOHUN
Amerikanski roman. — Spisal J. F. COOPER

STIRINAJSTO POGLAVJE.

Vreme, ki je bilo od viharja sem milo in vedro, se je prevrglo zdaj zopet z naglico ameriškega podnebja. Proti večeru je bil mrzel veter z gorovja dol, in snežinke so oznanjale jasno, da je prišel mesec listopad, letni čas, čigar temperatura menjava v tem podnebnju med vročino poletja in mrazom zime.

Fanika je stala v svoji sobici pri oknu, gledala pogreb in postala od tega turobnega prizora zelo žalostna.

Ko se je ozrla naokoli in videla dreve, ki ga je pripogibal in stresal vihar, gozd, ki je pred kratkim se žarel v najpestrejših barvah, a zdaj kazal le gole, raztrgane veje, se je polastil tesen občutek njenega srca.

V daljavi je mogla razločiti nekaj dragoncev, ki so strazili soteske in se globoko pripogibali na sedla, kadar so jahali proti

Veliki volilni shod
dne 26. aprila zvečer v „Narodnem domu“.

Volilni oklic.

Predno pa je kandidat za I. mestni okraj, g. prof. Matko Mandić, začel se svojim govorom, je povabil predsednik gospoda dra. J. Mandića, naj prečita volilni oklic, ki ga je izdalo politično društvo „Edinost“ in ki smo ga priobčili v včerajšnjem izdanju.

Predno je g. dr. Mandić pričel s čitanjem je naslovil na zborovalce te le besede:

Stara navada je, da vsaka politična stranka pred volitvami razvija svoj program, v katerem pojasnjuje in formulira svoje zahteve in svoje želje v političnem stremljenju po boljši bodočnosti. Političnemu društvu „Edinost“ prav za prav ne bi trebalo razvijati svojega programa. Ta program je star že trideset let. Ta program je časten in zmagoosel. A značilno je, da se ravno nam očita čisto, da nimamo — programa. A to očitje prihaja menda ravno radi tega, ker imamo svoj program, ki mu ostajamo nepremično zvesti. (Glasen aplavz). Ravno oni, ki nimajo svojega programa, občutijo najživejšo potrebo, da razvijajo svoj program, svojo zastavo. Naše politično vodstvo stoji že tri desetletja na svojem programu, imamo svojo zastavo. (Burno pritrdjevanje). Nepremično stojimo na stališču, ki je zavzema politično društvo „Edinost“. Naš program je isti kakor je bil pred 30 leti.

Na to je dr. J. Mandić čital naš oklic. Zborovalci so z napeto pozornostjo sledili čitanju in so ob vsakem važejem in markantnejem mestu — izlasti pa tam, kjer oklic ubira toli tople akcente ljubezni do naših širokih trpetih slojev — glasno in radostno pozdravljali.

Ko je dr. Mandić dovršil s čitanjem se je razlegel po dvorani glasen aplavz, a dr. Mandić je spregovoril še nastopno:

Uverili ste se — o tem priča vaše odobravanje — da naš program odgovarja potrebam našega naroda in duhu časa — da je to res častna zastava. (Pritrdjevanje). Ta naš oklic je diktiralo globoko čustvo, iskrena ljuba: prihajal je iz srca in našel pot do vaših src. (Viharen aplavz). To je naša narodna, prava ljudska zastava. (Ponoven aplavz). Na tej zastavi je zapisano vse za naš slovenski narod! (Ploskanje in živio-klici). Ljubezen do naroda je naša su-prema lex — najvišji zakon. Temu zakonu podrejam vse druge morebitne razlike. (Glasno pritrdjevanje). Pod to zastavo mora biti zmaga naša in naš oklic je najboljša lekci-ja vsem našim nasprotnikom. Pod to zastavo stopamo v volilni boj in hočemo dne 14. t. m. častno affermirati svoj obstanek in svoje pravo na tem ozemlju! (Gromoviti klici: Hočemo! Hočemo!). Naši italijanski nasprotniki se bahajo se svojo prošlostjo. Nu, mi priznavamo, da je njih zgodovina res velika. Ali mi imamo veliko — prihodnost. (Aplavz in živio-klici). Ravno zato, ker oni so že živeli, a mi imamo še le živeti, smemo samosvestno in nadepolno gledati v bodočnost. (Frenetičen aplavz po vsej dvorani).

Govor prof. M. Mandića.

Bratje! Volilci! Menda nikoli še nismo videli v tej dvorani zbranih toliko zrelih, zavodnih mož, priprostitih sicer, ali bistrega očesa in železne pesti. Srce mi igra v prsih radosti, ko vas vidim tu zbrane v tolikem

vetru, ki je z nenavadno ostrostjo pihal od zahoda.

Fanika je videla tudi propast krošnjar-jeve hiše, in to je še povečalo žalost njene duše...

Stotnik Singelton je se spal, pri njem je čul njegov sluga, dočim so bili njegovo sestro pregovorili, da si je šla privoščiti nekaj ur spanja. Gospodična Singeltonove soba je ležala poleg sob domačih hčera, imela pa tudi vrata na veliki koridor hiše. Ta vrata so bila samo priprta, in Fanika se jim je približala zdaj z dobrohotnim namenom, da bi se pre-pričala, da-li ne manjka njenemu gostu no-j bene udobnosti — ko je v svoje nemalo za-čudenje njo, ki jo je mislila trdno spečo, našla pokoncu. Sedela je na stolu in črni lasje, ki so čez dan evijali v širokih kitah njeno glavo, so jej viseli zdaj razpuščeni čez hrbet in podeljevali vsej prikazni nekaj di-vjega.

Izredna belina njene polti v nasprotju z globokotemnimi očmi, ki so otrplo strmele v neko sliko, katero je držala v rokah, je še povečevala ta vtisk.

Zdaj se je Izabela zganila in tu je vi-dela Fanika, da je to slika moškega v dobro-

številu, živo zanimajoče se za narod — za svojo bodočnost. (Frenetičen aplavz).

Ponosen sem, da mi je tako ljudstvo poverilo svoje zaupanje. Predstavljam se vam kakor kandidat za I. mestni okraj. (Gromo-viti klici: Živio Mandić!). Pojasniti vam moram najprej neko nespornost. Na shodu, ko ste proglašali kandidate, je izjavil eden gospodov, da jaz ne bi vsprejel kan-didature. To je bilo malo nespornost. V dotičnem pismu sem jaz le izražal neke pomisleke glede moje kandidature, ker ne bi hotel, da bi radi moje osebe kaj trpela stvar. Ker pa ste mi vendar poverili svoje zaupanje, izjavljam, da se pokorim narodni disciplini. Izjavljam, da sem ponosen na vašem zaupanju, da rad vsprejemam kan-di-dature ter da bom vsikdar — kakor doslej — vestno vršil svojo dolžnost. (Ploskanje in živio-klici). Danes bom kratek, ker skličem poseben shod v svojem okraju.

Morda bo to zvenelo kakor samohvala, ako spregovorim par besed o samem sebi. Ali sedanjí trenotek zahteva, da storim to. Sicer pa hočem konstatovati le dejstva. Lahko rečem, da poznam naš prvi mestni okraj bolj, nego kateri-koli nasprotnih kandidatov bodi katere-koli stranke. V okraju svetoja-kobskem delujem jaz že trideset let. (Viharni klici: Res je!) Deloval sem tam, ko o nasprotni kandidatih ni bilo še duha, ne sluha. No-čem s tem nikogar omalovaževati, ampak konstatujem le gol fakt. Pomagal sem usta-noviti otroško zabavišče pri sv. Jakobu, sodeloval sem na ustanovljanju naše jedine slovenske šole v Trstu, vse svoje moči sem posvečal v to, da se je uredilo naše prevažno konsumno društvo, ki sedaj tako lepo napre-duje, ima že svoj lastni dom in ki obeta na-šemu življu lepih materialnih in moralnih koristi. (Tu so posebno delavci iz okrožja svetojakobskega navdušeno aplavdirali). Ta zadruga je eminentno delavsko zavetišče. (Frenetičen aplavz). Po svoji vesti in svojih močeh sem deloval na korist delavstva tudi v našem velikem „Del. podp. društvu“, ki sem mu predsednik že 25 let. (Živio-klici). A to društvo ima ravno iz okraja svetoja-kobskega velik kontigent svojih udov — de-lavcev, ki jih poznam malone vsacega. Menim torej, da imam vsaj toliko pravice, kolikor kdor si budi, da kandidiram v tem okraju za naše ljudstvo, ki sem mu bil vsikdar goreč prijatelj. (Glasni klici: Res je!).

Izjavljam, da kakor poslanec ne mislim jahati konja visoke politike, to prepuščam drugim spretnjšim močem. Meni je pred vsem pred očmi gospodarski in so-cijalni razvoj našega ljudstva, (Burno odobravanje). Sin delavca sem in de-lavec sem sam, ker se le s svojim delom pre-življam. Poznam težave in potrebe delavskega stanu — vem, kaj ga tišči. Treba delati na to, da se znižajo neznosna davčna bremena, da se vzravnajo krivice in ostrine med kapi-talom in delom, da se zboljša obrtni zakon, delati treba na to, da kapitalisti ne bodo krivica izkoriščali delavca in kmeta. Velika rana na našem gospodarstvu je militarizem, ki stane nešteti milijonov, a nam vrhu tega odteza najboljše moči. Delati treba na to, da militarizem ne bo odtelal narodu toliko de-lavnih moči in da ne bo provzročal tolikih stroškov, da se naši mladeniči in moške ne bodo klicali v vojaško službo, ko so doma najbolj potrebni ter da se zniža vojaška pre-zenčna služba. Če je drugod možno, da se vojaki sklicujejo v primerenem času in da je uvedeno dveletno službovanje — zakaj bi ne

znani uniformi južne konjenice. Fanika je lo-vila sapo in tiščala roko na srce, da bi utešila njegovo vtrpanje, ko je menila spo-znati poteze, utisnjene tako živo v lastno njeno dušo...

Bala se je, da je neizpodobno opazovati tako gosta, a njeno razburjenje je bilo to-liko, da ni bila v stanu izpregovoriti in se je zgrudila na stol, stoječ poleg vrat.

Izabela je bila preveč zatopljena va-se, da bi bila zapazila trepetajočo deklcio, in pritisnila je zdaj sliko na usta z gorečnostjo in burnostjo, ki je izdajala najsilnejšo strast. In naenkrat je videla Fanika, kako so iz Izabelinih oči jele kapati debele solze na sliko...

Tu sta se dvignili obe deklici in v tem hipu se je srečalo modro oko krotke Fanike z ognjenim pogledom Izabelinim. Obe sta zdaj zmedenim povsili k tlom pogled, nato pa sta se približali in si podali roko, ne da bi se druga drugi upala pogledati v oči.

„Ta nanagla vremenska izprememba, morda tudi stanje mojega brata, me dela melanholično, gospodična Hvarton,“ je rekla Iza-bela s tihim in drhtečim glasom.

„Pravijo, da imate le malo povoda, biti

bilo možno tudi pri nas?! (Glasno odo-bravanje).

Ker pa človek ne živi samo od kruha, ampak ima tudi svoje narodne politične in kulturne potrebe, izjavljam, da se bom po-tegoval tudi za politične, narodne in cerkvene pravice in interese našega ljudstva [odobra-vanje]. Zahteval bom, da se po javnih ura-dih nameščajo naši ljudje, ki bodo ljudstvu govorili v njega jeziku. Zahteval bom za naš narod šol, sosebno ljudskih šol. Če smo pred božjim zakonom vsi enaki, zakaj naj bi ne bili tudi pred človeškim?! Če imajo drugi vsi potrebne šole, zakaj naj bi jih ne imeli mi?! Vsklikanje: tako je!) Brez šole ni omike, a brez omike ni napredka! (Viharno odobravanje). Dokler ne bo tudi naš delavec primerno omikan, ne bo mogel tekmovati in vzdržavati se proti delavcem druge narodnosti, ne ho sposoben za konkurenco. Ponavljam: deloval bom po svojih močeh za gospodarske, socijalne, narodne in politične potrebe našega ljudstva. In če bi kedaj zanemaril to svojo dolžnost, ne bi se upal nikdar več prikazati pred vaš obraz. Vse za interese, na-predek in blaginjo slovenskega naroda, a posebej še sloven-skega delavstva. (Po teh zaključnih besedah prof. Mandića je zaoril po dvorani pravi orkan odobravanja). (Pride še.)

Drobne politične vesti.

Cesarski razglas. Iz Prage po-ročajo od 29. t. m.: Cesar je izdal razglas na obe dve narodnosti v češkem kraljestvu. V razglasu pravi, da se je na podlagi splošne in enake volilne pravice ter ministerstva, v katerem so zastopane različne narodnosti, ustvaril predpogoj za sporazum med vsemi narodi v Avstriji. Razglas zaključuje: „Sma-tral bi za svojo največjo srečo, ako bi potem, ko sem prestal sam vse bolečine narodnost-nega boja, tudi užival kedaj veselje, da se je povrnil mir med vsemi narodnostmi.“

Slovenski dijaki pri mini-stru Pacaku. Iz Prage poročajo, da so bili v nedeljo pri ministru dr. Pacaku za-stopniki slovenskega dijaštva. Češki dijaki so mu obrazložili svoje zahteve. Za slovensko narodno-radikalno dijaštvo je predsednik „A-drije“ jurist Lipold obrazložil ministru zahte-ve in želje glede slovenskega vseučilišča.

Roosevelt — dosmrtni pred-sednik? Londonski „Daily Telegraph“ po-roča iz Bostona, da se je tamkaj pojavila ži-vahna agitacija, ki stremi za tem, da se iz-voli Roosevelta predsednikom do smrti.

Nova zbornica bo razpuš-čena? Niso še izvršene volitve za nov dr-žavni zbor in že se govori o njega razpustu. Tako je te dni bivši dunajski poslanec Stei-ner rekel na nekem volilnem shodu nastopno: Ne verjamem, da bo mogla zbornica v tem letu storiti kaj dobrega. Štiri tedne bo treba, predno se bo nova zbornica konstituirala; na to predloži vlada proračun za drugo polletje. Gotovo je, da porečijo tedaj agrarci: sedaj je čas žetve. In zahtevali bodo, da se takoj razpravlja o ogrskem vprašanju. In ker ne bomo odobrili pogajanj, ki se vrše sedaj med Avstrijo in Ogrsko, je možno, da bo zbornica razpuščena.

Tržaško volilno gibanje.

Turška svoboda! Na volilnem shodu, ki ga je sklical soc. demokr. stranka v go-stilno Živic v ul. Fabio Severo, je nek govor-nik povdarjal, da treba vsakemu, ki bi ho-tel priporočiti kakega kandidata, ki ni so-cijalni demokrat — dati po ustih! Kaj bi

v skrbah zaradi brata,“ je odgovorila Fanika v enaki zadregi. „Da bi ga bili videli, ko ga je major Dunvud pripeljal sem...“

Ko je Fanika dvignila zdaj pogled, je zapazila, kako jo je Izabela motrila z ostrostjo, ki jej je pogrnala kri v lica.

„Govorili ste o majorju Dunvudu!“ je rekla Izabela.

„Spremljal je stotnika Singeltona!“

„Ali poznate Dunvuda? Ali ste ga vi-dili večkrat?“

Zopet se je upala Fanika pogledati Iza-beli v obličje in zopet je srečala isti pogled, ki je strmel vanjo, kakor da hoče prebosti njeno dušo.

„Govorite, gospodična, ali poznate ma-jorja Dunvuda?“

„Sorodnika sva,“ je rekla Fanika, pre-strašena nad vedenjem one.

„Sorodnika?“ je ponavljala gospodična Singeltonova. „V koliko? O, govorite, gospo-dična, rotim Vas!“

„Najini materi sta sestrični.“

„In on ima postati Vaš soprog?“ je burno vzkliknila Izabela.

(Pride še.)

rekli socijalni demokratje, ako bi našinci grozili, da slehernega, ki bi si upal priporočiti druge nego naše kandidate, lopnejo po ustih? Malo za tem pa je taisti govornik povdarjal, da so sklicali shod zato, da vsakdo lahko pove svoje mnenje glede kandidatov!! Dotični govornik je pač mejpotoma nekje izgubil — logiko. Nu, če bi se vse stranke hotele ravnati po njegovem nauku, bi imeli pri nas — turško volilno svobodo.

Zaupnikov IV. mestnega volilnega okraja. Ker se vrši danes ob 8. uri zvečer v „Tržaškem podpornem in bralnem društvu“ zborovanje zaupnikov vseh štirih mestnih okrajev, odpade za sedaj shod, ki je bil sklican v gostilno „Economo“. Gg. zaupniki, ki so nameravali iti na ta shod, naj pridejo vsi na skupno zborovanje, kjer se tudi določi, kdaj bo shod za četrti okraj.

Prvega majnika priredi naše politično društvo „Edinost“ popoldne volilni shod na Konknelu. Čujemo, da se tega shoda udeležijo tudi vsi pevci bližnjih krajev, ki so običajno med prvimi v naših narodnih vrstah. Vsled tega je pričakovati, da se razvije lepa domača zabava ob prepevanju naših slavkov. Kdor hoče torej napraviti prijeten popoldanski izlet in družiti korist zabavo, naj gre 1. maja na prijazen konkneljski grič, od koder je tako krasen razgled na tržaško mesto.

Javni volilni shod v Trebčah se je vršil v nedeljo v dvorani „Gospodarskega društva“ in je bil mnogoštevilno obiskan. Predsedoval mu je g. Miloš Kamuščič, ki je v primernem jednatem govoru dal besedo dr. E. Slaviku. Ta je v daljšem govoru razložil volilec postanek volilne reforme, pomen in važnost državnega zbora in volitev ter dokazoval, da morajo Slovenci v tej volilni borbi složno nastopiti pod slovensko narodno zastavo. Volilci so zanimanjem sledili temu izjavljanju in so z opazkami in odobravanjem pokazali, da pojmujejo važnost momenta in soglašajo s svojimi voditelji. Volilec Jakob Grgič je v krepkih besedah razložil zbranim volilecem, da se je treba zbirati okoli političnega društva „Edinost“, ki skrbi za interese tržaških Slovencev, kakor koklja za svoja piščeta. G. predsednik Kamuščič je v nekoliko umestnih opazkah dal na glasovanje kandidature g. dr. A. Rybára, ki je bila vsprejeta z velikim navdušenjem. Po shodu je tamonjske pevsko društvo „Primorec“ prepevalo nekaj naših pesmi: vsi so občudovali krasno petje in izvrstne glasove. G. Kamuščič je v lepih besedah proslavil našo narodno pesem a dr. Slavik je napil pevskemu zboru društva „Primorec“. Naši vrli Trebčanci nam zagotavljajo, da bodo v Trebčah skoraj enoglasno volili našega kandidata.

Volilec IV. volilnega okraja se naznanja, da za danes zvečer napovedano zaupno posvetovanje odpade radi skupnega shoda zaupnikov, ki se bo vršil v prostorih „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ v ulici Stadion. Zaupniki IV. mestnega okraja so naprošeni torej, da se polnoštevilno udeležijo tega poslednjega posvetovanja. Po dovršenem skupnem posvetovanju bomo imeli svoje posebno posvetovanje.

Dnevne vesti.

† Josip Šahar. In zopet je posegla ljuta smrt v vrsto naših boriteljev pri sv. Ivanu. Včeraj je preminul v krepki moški dobi posestnik, cerkvena starešina, odbornik hranilnice in posojilnice pri Sv. Ivanu, člen mnogih drugih narodnih društev in značajan rodoljub g. Josip Šahar. Zalujočim preostalim naše najiskrenejše sožalje.

Pogreb se bo vršil jutri dne 1. maja, ob 3. in pol uri popoldne.

Gg. dopisnike prosimo potrpljenja. Ob najboljši volji ne moremo vsem hitro ustreči.

Pekarije in 1. maj. Zadruga pekrov je objavila, da bodo dne 1. maja pekarije zaprte in da bodo raznašali kruh po hišah že 30. t. m. popoldne.

Odvetniški izpit je položil včeraj na tukajšnjem višem deželnem sodišču gospod odvetniški kandidat dr. Srečko Kovačič iz sv. Lucije. Čestitamo iskreno.

Našim kmetovalcem. „Kmetijska družba za Trst in okolico“ si je preskrbela dva para prešičev plemenjakov čiste Jorkširske pasmi z namenom, da se olajša dobava prašičev za domačo rabo in da se zboljša domače plemo. Oddala je prešiče na rejo in sicer dveje (samca in samico) v sv. Križ pri Nabrežini kmetovalcu Mihaelu Sedmak h. št. 83 in drugo dvojico pa v Rojan pri Trstu Julijanu Piščanc h. št. 200. Kedor želi zboljšati domače plemo z merjascom Jorkširske pasmi, naj se obrne do gorimenovanih dveh rejcev.

Ker nekateri udje poprašujejo, kje bi dobili pristno žveplo, modro galico in umetna gnojila, opozarjajo se pri tej priliki, da morajo si vse to naročiti v skladišču g. Fr. Rozman-a, ulica S. Maurizio 12 v Trstu, kateri jamči za pristnost blaga in za zmernost cen.

Naše gledališče. Začel je Karel Morre, pisatelj narodne igre „Revček Andrejček“, stvar čisto dobro in lepo: hotel nam je podati sliko žalostnega življenja najrevnejših revčkov na svetu, občinskih siromakov. No, pozneje pa je pozabil na svoj prvotni namen in navlekel v igro celega vraga — in delo je postalo takšno, da je v njem dosti šunda, da so figure notri kaj dvomljive (vrednosti in da je pravzaprav samo glavni junak t. j. Rev-

ček Andrejček sam, ki dela čast pisatelju. No, naposled pa odtehta ta izborna figura vse drugo, in zategadelj je in ostane „Revček Andrejček“ ena najboljših narodnih iger in zaslužio vsi faktorji, ki so spravili to igro tudi na naš oder, veliko priznanje. Pred vsem g. Verovšek, ki je s svojim gostovanjem omogočil tako izredno lepo uprizoritev. Za kakšen dragocen užitek se mu imamo zahvaliti. Kako si je ta ljubeznivi, dobri starček-revček Andrejček v hipu osvojil naša srca, kako nepozabljivo se nam je vtisnil v dušo! To je čista, živa, prava umetnost, ki tako vpliva... Višek svoje dovršene igre je dosegel g. Verovšek v zadnjem dejanju, v gozdnem prizoru s Francico oziroma v sklepem prizoru — tu je bil naravnost vzoren! Veliko hvale smo že čuli o Verovškovem „Revčku Andrejčku“, no, zdaj smo se prepričali na lastne oči, kakov res velik mojster da je v tej vlogi. Imel pa je v nedeljo g. Verovšek pri nas tudi igralce okoli sebe, s katerimi je bil lahko zadovoljen.

Pred vsem je imel fino partnerico v gospej Grmekovi. Ona nas je to-pot kar presenetila: kakor je napravila nekatere prizore, to je bilo res izvrstno. N. pr. prizor z Zvitomrogom, tega je napravila že s tako perfektnostjo, da je zanj ne moremo dovolj pohvaliti. Z vlogo France se g. Grmekova sme ponasati! G. Štoka se je žrtvoval to-pot, ko je prevzel vlogo Grešnika — prevzel jo je, ker ni bilo zanj igralca. To je vloga, da se Bog usmili. En ponesrečen deus ex machina je to, s katerim si pomaga pisatelj preko vseh težav v svoji igri. Da je imel to vlogo kakšen slabjši igralec v rokah, bi ne bil vedel kam z njo; g. Štoka je vsaj napravil iz nje, kar se napravi da — in zategadelj mu gre tu dvojno priznanje. Večjo srečo je imel g. Cotič z vlogo bedastega Anžeta; kakor je tudi ta figura banalna, položil je pisatelj vanjo vsaj nekaj komike in tudi psihološke duhovnosti... in pa to se mora reči, da bi bilo težko najti boljšega Anžeta nego je bil g. Cotič. V tej vlogi se je pokazal ta naš priljubljeni igralec naravnost mojstra.

Prosim Vas! njegov smeh — ali si ga je mogoče misliti bolj pristnega? S svojim Anžetom si je spletel g. Cotič lovrike, mi pa izjavljamo prav odkritosrečno, da smo ponosni na tega igralca. — G. Poharja smo doslej še vedno hvalili in pohvaliti ga moramo tudi zdaj kakor župana Jeklena. Karakteriziral ga je i v masli i v vsem prednašnjemu prav dobro, a žal da je bil tupatam premalo krepek v nastopu in deloma prepočasen.

Tudi preveč mrtvo mimiko ima on, kar je njegovej igri precej na kvar, kajti sicer je g. Pohar jako inteligenten in zmogel igralec, ki dela le čast našemu odru. V sklepem prizoru je bil posebno dober. V gospeju Zvitomrogu smo imeli to-pot čast, pozdraviti po dolgem času na našem odru zopet starega, dičnega in ljubelega igralca, g. Grebenca. Nastopil je sicer v jako neznatni vlogi, a razveselil nas je tudi s to malenkostjo — naj bi nas hotel še kdaj s čim večjim!

(Konec prih.)

Nemško politično društvo v Trstu. Na ustanovnem shodu tega društva, ki se je vršil te dni so bili izvoljeni v odbor: predsednikom dr. Fran Rabl, njegovim namestnikom inženir Ferdinand Posch, blagajnikom viši nadzornik južne železnice Henrik Stumpf, tajnikom profesor Fran Karollus. Za dne 6. maja skliče odbor shod, na katerem se bo razpravljalo tudi o državnozborskih volitvah.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

„Bog daj malo taci gostov!“ je vsklilnik lastnik krčme „Alla Croce rossa“ v zagati dei Coppa, ko so mu predsojnim nekteri gostje pretepaje se v njegovi krčmi razbili 10 kročnikov, 4 šipe, 5 poličev in 5 čaš! Krčmar je sicer pozval redarje, a ko so ti prišli, so bili razgrajati že pobegnili.

Ptiček iz Italije. Poneveril je za 83.000 italijanskih lir. Včeraj popoldne malo pred 2. uro so policijski agentje v ulici di Torre bianca aretovali 46-letnega bivšega trgovca Adama Moretti, doma iz Rimini v Italiji. Aretovali so ga na podlagi tiralnice izdane proti njemu od italijanske oblasti. — Adam Moretti je namreč v Rimini poneveril svoto 83.000 italijanskih lir. Moretti je stalnoval tukaj v hiši št. 14 v ulici della Casarola in se je izdajal za Josipa Casadei. S tem imenom se je tudi kvalificiral, ko so ga aretovali. No, na policijske se je po slednjič vendar le vdal, da je on Adam Moretti. Našli so pri njem 485 K avstrijskega in 360 lir italijanskega denarja.

Grozil mu je, da ga aretuje, a oni je dal njega aretovati. 34-letni davčni eksekutor Adolf S., stanujoči v ulici sv. Marvicija, je predsojnim naletel v ulici dei Carradori na prodajalca ustnikov, Dalmatinca Josipa Domaceta. Stopil je k njemu ter si izbral ustnik, za katerega je prodajalec zahteval 28 vinarjev, a Adolf mu je ponudil 14 vinarjev. Ker mu pa prodajalec ni hotel dati ustnika za 14 vinarjev, mu je Adolf rekel: „Jaz sem nadzornik občinskih redarjev, in če mi ne daš ustnika za 14 vinarjev, te takoj aretujem!“ Prodajalec se pa ni dal prestrašiti, marveč je pozval redarja in dal Adolfa aretovati.

5 lisičjih kož. 27-letni težak Ivan S., ki nima stalnega stanovanja, je bil včeraj popoldne okoli 3. ure aretovan na trgu pred skladiščem Syllus, in sicer zato, ker je imel

pri sebi 5 lisičjih kož, posesti katerih ni mogel opravičiti.

Okraden? Josip Lapanja, stanujoči na Vrdeli, je predsojnim ob 10. uri prijavil na policijo, da mu je neznan umzovci v ulici Giosue Carducci ukradl srebrno uro in srebrno verižico, v skupni vrednosti 48 kron. Lapanja je bil tako grozno pijan, da se sumi, da niti ni bil okraden, ampak da je najbrže izgubil uro in verižico.

Šmešnica. A. (Zagledavši prijatelja B. o katerem je bil slišal, da je umrl): „Glej, glej! Pa sem slišal praviti da si vml se dne 12. t. m.“ — B.: Saj nisem vml ne. Sicer pa dne 12. t. m. nisem bil slučajno niti doma.“

Dvounma beseda.
Če možkega sem spola;
del roke ti jaz kažem;
če ženskega sem spola,
pa ti jaz roko vžamej.

(Rešitev prejšnje: Past. — pest. — pust. — post.)
Koledar in vreme. Danes: Katarina Sijenska; Samorad; Večena. — Jutri: Filip in Jakob, apostola; Ljutovit; Vojka. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne +14° Celzjus. — Vreme včeraj: deževno.

Društvene vesti in zabave.

Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi je izvolilo na svojem IV. rednem občnem zboru, dne 22. t. m. sledeči odbor: jur. Dr. Marušič predsednik, tehn. Gvidon Gulič, podpredsednik, tehn. D. Justin tajnik, tehn. V. Kuček blagajnik, tehn. Alfonz Hrovatin knjižničar, tehn. Vekoslav Lušin arhivar, teh. Svetko Martelanc gospodar. Preglednika phil. Zvonimir Bernot in jur. Lenart Lotrič.

„Slovansko pevsko društvo“ opozarja svoje člane na pevsko vajo ki se vrši danes zvečer ob 8 in pol uri v prostorih „Delavskega podpornega društva“.

Vesti iz Goriške.

Roditeljski večer v Lokvi na Krasu. V nedeljo dne 21. t. m. po blagoslovu se je vršil pri nas prvi roditeljski večer. Drugod, posebno po Kranjskem, se vrše taki sestanki že več časa in gotovo je, da so isti zelo velike važnosti za vzgojo mladine. Na teh spoznava učiteljstvo stariše šolske mladine, na teh sestankih so predavanja o vzgoji i. t. d. Gotovo je, da se nikjer ne more stik med domom in šolo tako lepo izvesti kakor ravno na teh takojimenovanih roditeljskih večerih.

Tukajšnje učiteljstvo je sklenilo prirediti tak večer tudi v naši občini in prvi sestanek se je vršil, kakor omenjeno minolo nedeljo. V prostorni dvorani društva „Tabor“ se je zbralo lepo število očetov, ter nekaj mater. Gospod učitelj A. Hreščak je otvoril zborovanje s primernim nagovorom, v katerem je pojasnil zbranim namen takih shajanj.

Omenjal je, da to niso nikaki politični shodi, nikaki strankarski sestanki, ampak sestanski, na katerih naj bi šola in dom se približevala.

Dalje je pojasnil nekoliko ime in pomen sestankov, obžaloval je pa, da se niso udeležile že prvega zborovanja matere v večem številu. Priporočal je pa navzočim, naj privedejo drugi svoje boljše polovice s seboj, da bodo ti večeri, res sestanki starišev. Da so bile njegove besede na pravem mestu in da niso padle na nerodovitna tla, o tem so pričali obrazi navzočih, ki so z največjo pazljivostjo sledili njegovim besedam kakor tudi govoru g. šolskega voditelja, ki je predaval o vzgoji mladine.

Govornik je podal v svojem govoru le nekaj pregled o potrebi dobre vzgoje. Z dokazi iz narave in življenja je dokazal potrebo iste, dokazal pa tudi, da je narava najboljši vzgojitelj.

Svoje predavanje je podprl z mnoimi dokazi zanemarjenja mladine in s statistiko mladoletnih hudodelcev v Italiji in Nemčiji. H sklepu je priporočal kakor sredstvo za zboljšanje teh odnosov, za blagor mladine: stik med domom in šolo, katere mu bi pa niti cerkev ne imela biti oddaljena. Dom, šola in cerkev, ti trije vzgojitelji mladine, bi morali delovati v slogi. Najboljše se te ideje razljujejo, ako prihajajo stariši večkrat v dotiko z učiteljstvom. Tako bi tudi pri nas vspevali roditeljski sestanki (večeri). Ob sklepu je želel, da bi se kmalu zbrali na drugem takem sestanku.

Po par besedah g. učitelja Hreščaka, glede dne, ob katerih bi se shajali, se je zaključil prvi roditeljski večer v Lokvi, najbrž prvi na Goriškem. Navzoči poslušalci so odhajali zelo zadovoljni z željo, da bi se kmalu zopet sešli k takemu zborovanju, obljubivši, da privedejo prihodnjič svoje soproge s seboj.

K sklepu še nekaj. Splošno se je videlo navzočim neko nezadovoljstvo na obrazih, da ni bil pri tem navzoč g. kapelan.

Ne morem pa zamolčati ob tej priliki nekega dejstva. G. šolski voditelj je šel osebnost g. kapelanu in ga povabil na ta sestanek. Saj prihajajo drugod tudi veroučitelji na take shode.

G. kapelan pa ni prišel. Seveda ga je bodlo v oči, da je bil sestanek v društveni dvorani, kjer se shajajo udje dičnega našega pevškega in bralnega društva. G. kapelan naj nam oprosti: nam se zdi tako stališče zelo malenkostno, ako se bojite priti na roditeljski večer, ki se slučajno vrši v našem starem „taboru“. Kam pa pridemo, če bomo vedno iskali dlake v jajcu? Po mestih so javni prostori, v katerih se vrše shodi najrazličnejših strank in najraznovrstnejše kakovosti, pa se nihče ne zgraža nad tem.

Roditeljski večeri imajo blag in plemenit namen in se vrše lahko v vsaki primerni dvorani. Menim pa, da so tudi društveniki, ki se shajajo slučajno na tabru — naši farani. Čudno res, da svecenik noče moč svoje farane! Učitelji in duhovniki niso v vasi le za par oseb, oni so za vse: »liberalce« in »klerikalce«. Obojni jim zaupajo svojo dečo. Da pa ne marate g. kaplan niti k takim sestankom, kakoršen je bil v nedeljo, s tem ste sebi več škodovali nego koristili.

Niti najhuje strankarsko nasprotstvo ne opravičuje takega postopanja, ki je v direktnem nasprotstvu z njegovim naukom: Mir vam bodi!

S tem završujem. Dal Bog, da bi prvemu roditeljskemu večeru sledili mnogi drugi v blagor mladine, naše bodočnosti!

d Volilno gibanje. Narodno-napredna stranka imela je v nedeljo shod v Mirnem, kamor je imel priti tudi kandidat Miha Gabrijelčič. Ker vsled boleznii ni prišel, razložil je njegov program dr. Dinko Puc, povdarjajoč posebno agrarne točke. Socijalni demokratje, kolikor je bilo navzočih, ugovarjali so zlasti proti carinam, a shod se je vendar na predlog nadučitelja Urbančiča s pretežno večino izjavil, da se mora kandidat potezati v prvi vrsti za to, da se naloži carina na italijansko zelenjavo in krompir. Ravnotako se je sklenilo, da mora zahtevati upeljavo starostnega zavarovanja za delavce. Na shodu je bilo skoro 200 ljudij. — Popoldne imeli so v Mirnem shod socijalni demokratje. Govoril je kandidat Milost. Zborovalec je bilo okoli 80. Shod vršil se je mirno. — Napreden shod je bil tudi v Sovodnjah, kjer sta govorila dr. Puc in nadučitelj Urbančič. Prišlo je skupaj nad 200 ljudaj, ki so se izrekli z navdušenjem za kandidature Gabrijelčičevo. Okoli 10 klerikalcev je ugovarjalo, kar je provzročilo razburkljive scene. — Shodi so bili še pri sv. Luciji, na Grahovem, v Podbrdu, na Vogrskem.

d Sneg je padel včeraj zopet po vseh hrihrib. Po nekaterih krajih v soški dolini snežilo je cel dan. Mrzlo vreme škodilo je tu pa tam sadnemu drevju, ki je ravno zadnji teden začelo cvesti.

d „Narodna prosveta“ v Gorici uprizori dne 12. maja slavnoznano burko „Pri belem konjičku“. Gostoval bo A. Verovšek.

d Naši agrarci sklicevali so se često na župana v Standrežu g. Lutmana, češ, da je njihov pristaša. Mnogo jih je celo namigavalo, da bo on eden kandidatov za deželni zbor. V resnici so ga volili tudi za predsednika eksportni zadrugi, ki je delo agrarcev. Sedaj pa je župan Lutman izjavil, da nima z agrarci nobenega stika in da obsoja agrarno gibanje. Presenetljiva sicer ta vest ni. — Lutman je podpisal klerikalni volilni oklic. — Kaže pa zaupljivost agrarcev.

x Nesreča na kopanju gruča. Iz Gorice se nam o tem dalje poroča: Lahko poškodovana sta delavca Michele Stellacci in Bitonta v Barski provinciji in 44-letni Iran Visentin iz Gorice. Se živega, a vsega polomljenega so izlekli Antona Blažič iz Kronberga. V bolnišnici so mu amputirali levo nogo nad členom, a je danes umrl, ker je bil tudi notranje poškodovan. Mrtve in vse zmaščene, da niso imeli skoraj več človeške podobe, temveč le maso krvavečega mesa, posuto s prstjo in gručem, so izkopali 58-letnega Andreja Lasič iz Vrtojbe, a stanujočega v Standrežu, 18-letnega sina podjetnika Onofrio Romito in 51-letnega Stefana Trčiča iz Sempasa.

Podjetnik Francesco Romito iz Manopoli v provinciji Bari je izginil, da ni o njem sledu. Misli se, da je pobegnil v Italijo. Kako je ta delo nemarno vodil in uboge dninarje izkoriščal, dokazuje dejstvo, da ni bil nobeden delavec vpisan v bolniško blagajno. Tu pa prihaja na dan nemarnost magistrata, kateri drugače to strogo nadzoruje; pri italijanskem podaniku se pa ni brigal, da bi ta zadostil zakonitim določbam. Krivda pada na mestnega inženirja.

Današnji laški listi hočejo to stvar nekako prikriti in bi jo hoteli ublažiti, ker trde, da so dninarji delali v akordu, mej tem ko je resnica, da jih je podjetnik za skoraj dvanajsturno delo plačeval po K 180 na dan. Izdal se je oklic na prebivalstvo za milodare družinam ponesrečencev, prvi je daroval župan dr. Marani K 100, ter je tudi v bolnišnici obiskal pobitega Antona Blažiča.

Ljudstvo se zgraža nad to nesrečo, katero je provzročila pohlepnost Kalabreža. Ostro se obsoja tudi mestnega inženirja Bresodola, kateri se ni potrudil na lice mesta, da bi ustavil nevarno kopanje, akoprem se mu je vse petkrat naznanilo in se ga je obvestilo, da se prav lahko prigodi katastrofa, katara tudi ni izostala.

Upa se, da vlada energično poseže vmes in da bo krivce nesreče strogo kaznovala. Najbolje bi se ve bilo, ako bi se splošno prepovedalo, dajati italijanskim podanikom mestna dela v zakup. Magistrat, ta protektor vseh dvomljivih eksistenc iz bližnjega kraljestva, bi se taki naredbi gotovo vpiral, a vlada je dolžna in ima tudi moč, za to, da zapreči vedno naseljevanje elementov od one strani velike luže, kateri so tudi javni varnosti škodljivi, ker imajo hitro nože in bodala pri rokah in ki domačine insultirajo, terorizirajo in na življenje škodujejo, dobro vedoči, da imajo mogočne zaščitnike in da se v slučaju potrebe lahko odstranijo črez mejo v varnost. Po nekoliko dneh pa jo zopet primahajo črez Pontebo v Avstrijo.

Dalje nam poročajo: Italij. podjetnika Fr. Romito, ki se je po nesreči skril, so dobili in ga na povelje državnega pravdnika v soboto zvečer zaprli. Našli so v soboto še enega ponesrečenca, za katerega ni nikdo vedel, da je bil tudi na delu. V nedeljo dopoldne so ponesrečenca s spremljevanjem mestnih očetov pokopali; pričelo se je nabirati milodare za njih družine. Govori se, da se prične stroga sodnijska preiskava, da se dožene, kdo je prav za prav zakrivil nesrečo, ker odgovorni faktorji valijo krivdo eden na drugega.

Sneg 28. aprila 1907. po Krasu. Iz Lokve nam poročajo: Nemalo so se začudili prebivalci gornjega Krasa, ko so 28. t. m. zjutraj pogledali v naravo: Vse belo.

Od jugo-vzhoda je bril oster veter in še vedno je naletaval droben sneg, zmešan z drobnim bahjim pšenom. Kaj takšnega pa še ne kmalu. Koncem aprila sneg in sicer ne malo, ampak še ob 8. uri predpoldne so dajali oblaki izključno zelo drobna zrnca. Zadnji teden je vendar ozelenela nekoliko narava tudi pri nas. Zvončki, trobentice, vijolice so nas razveseljevale in tudi drevje je začelo poganjati. Zdaj pa zopet vse belo kakor v najhujši zimi in to v neposredni bližini Trsta.

To je res nekoliko preveč zime. Okoli in okoli po višavah sneg in Snežnik v bližnji Kranjski je še vedno tako bel, da niti starejši ljudje ne pominjajo, da bi bil v marcu kdaj tako bel, kamoli v aprilu! Kmetovalci so že vse preorali, vsadili krompir in druge poljske pridelke, a zunaj še vse pusto, mrzlo. Zalosten pogled.

Če so se le prikazale megle in je padlo par kapelj dobrodejne dežja, že piha burja, temperatura pada in po noči se dela led na bolj izpostavljenih krajih.

To je bilo v zadnjih nočeh; ali 28. aprila sneg, to je že preveč zime.

Še ob 9. uri predpoldne je bilo tega dne zunaj 3° C, res prava pomlad.

Letni vladar je Merkur, no, hvala lepa za njegovo vladanje, to je že despot.

Upajmo, da je ta eksces muhastega aprila zadnji v tem letu.

Iz Kobarida. Dne 25. t. m. je na vojaškem vežbanju zabodel vojak vojaka v spodnji del trebuha z bajonetom. Ranjenca so odpeljali v bolnišnice v Celovec.

Vojaško veteransko društvo v Kanalu (pri Gorici) razvije slovesno svojo društveno zastavo dne 29. junija t. l. Druga bližnja društva so obenem naprošena, da ne bi omenjeni dan prirejale svojih veselice.

Iz Ročinja nam pišejo: V noči med 27. in 28. t. m. je tukaj razsajala burja, ki je napravila znatno škodo na cvetočem drevju. Po noči je začelo snežiti ter je pobelilo vrhove po okolici skoro do Ročinja. Na Srednjem imajo 20 cm. snega. Ze zelena drevesa so se začela lomiti pod težo snega.

Na postaji Avče je padel neki konduktor z vlaka, ki je ob 10. uri 25. m. zvečer dospel na postajo iz Gorice. Ko se je začel vlak premikati, hotel je konduktor stopiti na stopnice, a se mu je zdrnilo in padel je na tla. Na srečo se konduktor ni poškodoval, ali vlak je drdral dalje, a konduktor je žalostno gledal za njim.

d. Slovenski napisi po goriških ulicah bodo naše Italijane v oči. V zadnjih dveh, treh letih pomnožili so se izredno. Tu in tam se najde že tudi kak dobičkaželjni laški trgovec, ki razobeša slovenski napis. Kolika izprememba! Pred 10 leti skoro ni bilo varno govoriti slovensko v Gorici. Danes morete v vsaki prodajalnici zahtevati v materinskem jeziku in postrežejo vam. Zato je pa vse jokanje naših narodnih nasprotnikov brezvspešno. Slovenski napisi v Gorici so znak prodirajočega napredka Slovencev, so dokaz, da Gorica ni več laška, ampak da tvorimo Slovenci tako veliko manjšino, da jo treba upoštevati, ker se brez nas ne more več izhajati.

x. „L'Eco del Litorale“, osebno glasilo stolnega prosta in državnozbornskega kandidata v gradiščansko-korminskem okraju, katero izbija vsak ponedeljek, sredo in petek, postal je z današnjim dnevom, ponedeljek 29., za časa volilne dobe dnevnik, da se bo moglo po Furlaniji vspešneje agitirati za dr. Faiduttijsa.

Vzlic temu je pa njegova izvolitev več nego dvomljiva. Kandidatovi agitatorji razširjajo med furlanskimi volilci vest, da so mu slovenski glasovi gotovi, akoprem je določeno, da se priči vzdrže glasovanja, razun morda par duhovnikov.

V Gor. Vrtojbi so pokopali v soboto dne 20. t. m. 67-letnega občespoštovanega delavca-posestnika Ivana Ciana. Pokojnik je bil delavec tvrdke Ritter & Rittmeyer v Straticah od svojega 13. leta do svoje smrti, a trdka ni dala niti za pogrebne stroške, še manje mu izkazala drugo čast.

A marljivi pokojnik je s svojo bomo plačico izsolal sina Josipa, uradnika južne železnice v Gorici in si pripravil eno najboljših posestev v Gor. Vrtojbi. Pokojnik je bil brat p. Otokarja, Gvardjana, predstojnika kapucinskega samostana pri sv. Križu na Vipavskem. Lahka mu zemljica!

Zveza poštarjev, katere predsednik je poštrovadni g. Josip Modic, poštar v Litiji na Kranjskem bo imela svoj letni občni zbor dne 26. maja zjutraj ob 10. uri v hotelu „Pri zlatem Jelenu“ v Gorici. Minolo leto je je bil letni občni zbor v Trstu.

x Zdravniška zbornica za Goriškoin Gradiščansko si je izvolila novo načelstvo in sicer: predsednik dr. Alojzij Pontoni, pod-

predsednik dr. Josip Lovisoni iz Gradišča, odbor: dr. Oskar Morpurgo iz Kormina in dr. I. Bader; namest. dr. Hugo Fink iz Ajdovščine, dr. Viktor Pavia iz Gorice in dr. Artur Rebulla iz Campolongo; zastopnik pri deželnem zdravstvenem svetu dr. Josip Lovisoni, njegov namestnik dr. Hugo Fink. Vseh zdravstvenikov brez c. kr. okrajnih zdravnikov je na Goriškem 55, mej temi 16 Slovencev in 5 Židov. Če tudi imajo Lahi in Nemci nad dvetretjinsko večino morali bi se že iz kolegialnosti nekoliko več ozirati na slovenske zdravnike. Saj se zadržuje, da zdravniki ne poznajo politike, marveč le stanovske interese in — humaniteto!

Vesti iz Kranjske.

Velika veselica na korist bodoče Prešernove koč se bo vršila dne 2. (v slučaju slabega vremena dne 9.) junija t. l. v Zvezdi v Kranju. Prosimo vsa p. t. društva, naj blagovolijo upoštevati omenjeni dan ter določijo ev. veselice na poznejši čas, da se doseže popolnejši g. m. t. n. uspeh.

Umrl je v noči od 26. na 27. t. m. na svojem gradiču v Podbrjahu pri St. Vidu nad Vipavo veleposestnik Bernard Dolenc v 69 letu svoje dobe. Pokojnik je bil daleč na okolu znana in priljubljena oseba. Bil je tudi izvrsten poljedelec in sadjerejec.

Ponesrečil se je v četrtek bivši župan in lastnik hotela pri „Triglavu“ na Bledu. Padel je z odra 7 metrov globoko, zlomil si roko v rami ter se pobil po obrazu in glavi.

Nova zima na Dolenjskem. Kakor že brzojavno poročano, je divjal v soboto po Dolenjskem močni vihar in širok. Zvečer okrog 7. ure pa se je v spodnih plasteh naenkrat pojavil zopet ledeni severovzhodnik in pričel se je mej obema ljuti boj.

Konečno je zmagal severovzhodnik, naka so jela padati toči podobna ledena zrna, a kmalo za njimi se je vsul silen dež. Proti jutru pa je začel naletavati sneg, ki je še le proti popoldnevu prejenjal. Nadomeščal ga je pa izvalstni dež, ki bo najbrže nekaj časa še vstrajal. Višje po hribih pa sneži dalje. Ob enem se opazujejo znaki oddaljenih kritičnih izbruhov.

Tako je prišla Dolenjska do svoje nove zime — termometer v jutru je kazal + 2-0 C opoldne 6-0 C + in tako se je prognoza iz nenavadnih luninih kolobarjev tudi za naše kraje v popolnem obsegu uresničila.

Rudo antimon je našel v Suhorju kmet Trpin. Veščaki preiščejo, ali je žila rude močna.

Vesti iz Koroške.

Zahomec v Ziljski dolini. Dne 21. aprila je bil za nas lep naroden praznik. Poročil se je namreč naš rojak, gosp. Josip Zwitter, uradnik pri firmi Greinitz v Trstu, z gospico L. Staudacher iz Borč. Želimo njima iz srca, da bi bila srečna. Poroka, kakor vse ženitovanje je imelo strogo slovenski značaj, kar je napravilo na naše kraje nenavaden utis. Da se je pa to doseglo v polni meri, zato ima zaslug posebno „Beljaška o mizje v Trstu“, katero je povabil ravno iz narodnega ozira ženin, gospod Zwitter, na svojo poroko. Ker je g. Zwitter posebno redčen član tega omizja, da se prijatelji njegovi vabilu radi odzvali, posebno pa, ker ravno to omizje ve, kako blagodejno upliva v naših krajih na

(Dalje na 4. strani.)

Dr. Fran Korsano
specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij
v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9
(nad Jadransko Banko)
Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop.

ANTON KUKIZ

Trgovina, oziroma krojačnica
Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši)
„Alla nuova città di Trieste“.

VELIKA ZALOGA
izgotovljenih oblek za odrasle in dečke
vsake vrste.

Delavske hlače prve vrste, kakor tudi obago vseh vrst iz najpopolnejše novosti

Denar zamorejo dobiti osebe vsakega sloja proti poročstvu in vknjižbe pod zelo ugodnimi pogoji. Obrniti se je na Josipa Zidariča, Trst, ulica Caserma št. 14, I. nadstropje. Uradne ure od 9.—12. zj. in od 3.—6. popol.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Godina, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti poš. povzetja ali proti anticipatni polnjetvi zneska 7 K franko poštne in saraže.

Nabiralni vagoni na vse važne postaje srednje Evrope in Balkana. Posebni vagoni za vino. Vapre-jema vsakovrstne transporte od vsake strani in na vsako stran. Uлага blago, uplačuje cariuo in daja posojila na blago.

Robert Metzger & Co.

mednarodno spedijsko podjetje v Trstu
Zastopnik: Fischer & Reehsteiner naal. Zastopstva: Benetke, Milan, Busto Arsizio, Verona, Como, Chiasso, — — — Turin, Luino, Mannheim. — — —

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov.

zdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobarskem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Tovarna pohištva
Aleksand. Levi Minzi
ulica della Zesa št. 46
ZALOGA:
Piazza Rosario št. 1
Katalogi načrti in proračuni
NA ZAHTEVO.

Velika izbera Pohištva
Pohištvo svetlo in temno, spalne in jedilne sobe, divani, obešala, pisalne mize, železne postelje, slike zrcala, stolice, popolno pohištvo za kuhinje in tudi posamezni komadi.
Trst, via Chiozza 8
(Rudeče table)
VITTORIO DOPLICHER
Najnižje cene.

Hranilnica in posojilnica pri sv. Ivanu javlja, da je Vsemogočni poklical iz življenja njenega velezaslužnega odbornika in blagajnika gospoda
Josipa Šahar
posestnika pri sv. Ivanu
dne 29. aprila 1907.
Pogreb se vrši v sredo dne 1. maja popoldne ob 3. in pol uri. N. v. m. p.
NAČELSTVO
Hranilnice in posojilnice pri sv. Ivanu.

„GRAND HOTEL“ v DUTOVLJAH
V bližini železniške postaje Dutovlje-Skopo, oddaljen od Trsta 50 minut z bohinjsko železnico.
Edini hotel, zgrajen na novo, obdan s cvetlič-nimi vrtni, gozdiki in kolibami
Krasno drsališče, elegantno igrališče. — LAWN-TENNIS, kegljišče in kroglišče. — Kopelji, velika dvorana in sobe moderno opremljene, napeljava vode, acetilenska luč.
Kuhinja italijanska in nemška. PLZENSKO PIVO prve vrste; tu- in inozemska vina, posebni kraški teran, **KAVARNA in MODERNI BILJARD**
Omnišus in kočije za vsaki prihod in odhod vlaka. — Daje se v najem elegantne kočije.
Lastnik: **IVAN GUSTINČIČ**.
NB: Izvršuje se tudi naročila za posebne večerje in kosila za društva, klube, družine itd. z največjo točnostjo in po jako nizkih cenah. Zadoštuje naznaniti 24. ur naprej.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.
KATALOGI BREZPLAČNO.

Zlate kolajne: **L. Magrini & Figlio** Zlate kolajne: **DUNAJ - TURIN FALERNO**
TRST, ulica S. Giovanni št. 2 (Palača Salem) Telef. 1354
ODLIKOVANA TOVARNA IN ZALOGA
GLASOVIRJEV
Specijaliteta priznanih in najboljših pianinov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo dvorne tovarne glasovirjev Friedrich Ehrbar na Dunaju.
Koncertni klavirji Ehrbar so na razpolago gg. koncertistov. — HARMONIJ, ELEKTR. AVTOMATIČNI PIANINI, PHONOLA.
Daja v najem, v zameno, na obroke. Popravlja, akordira. Cene zmerno.

Pohištvo **solidno, in elegantno**
po zmernih cenah
Rafaele Italia
TRST — Via Malcanton 7

Najvspešneje sredstvo proti
revmatizmu in protinu
DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

ljudstvo slovenska govorica in pesem iz ust mestjanov, ker pri nas smo vajeni slišati govoriti gospodo le nemški. Prišlo je 7 členov omizja z izbornim svojim kvartetom. Pot je dolga in mučna, tembolj pa znamo ceniti narodno navdušenost in požrtvovalnost tega omizja, katero je doživelo prej v Beljaku marsikak grobeno narodno preganjanje od strani obolega nasprotnika Nemca. Prišlo pa je iz Trsta tudi 5 prijateljev domačinov. Poroka sama je bila na Čajni in je kvartet omizja pel pri poroki v cerkvi krasne slovenske cerkvene pesmi. Utis nad 200 zbranih ljudstva je bil izreden. Vsak je rekel: kaj takega se tukaj še ni slišalo. Po dovršeni poroki so se podali svatje na vozove, katerih je bilo 16, tem na čelu pa 15 jahačev, čvrstih domačih mož in fantov na lepih žiljskih konjih. To je posebna šega žiljske doline. (Stara navada pa je, da se svatje vstavljajo v vsaki vasi in pri vsaki gostilni. Pri vsaki gostilni se obračajo jezdeci lepo v vrsti proti hiši in zapojejo eno ali dve pesmi, zraven pa kroži med svati, kateri ostanejo na vozovih, bokal vina. Da se tudi pri tej priliki, dosega popoln narodni utis, so zapeli tudi člani beljaškega omizja, — kateri se ne sramujejo nikjer, kjer se gre za narodno probujo, — pri vsaki gostilni po dve pesmi. Videti je bilo, kako so prišli celo zagriženi nemškutarji iz svojih zavetišč, ko so začeli ubrane pesmi krepkega kvarteta. Neki nemčur je omenil na Čajni: „Das is a Windischer“. S tem je menil namreč ženina. Mi smo pa ponosni na našega rojaka. Po dveinpolurni vožnji skozi 4 vasi so dospeli svatje v Zahomec, kjer so jih pozdravili vrli narodni tamburaši iz Brnce z „Lepa naša domovina“ in „Naprej zastava slave“. Pri obedu se je razvila živahna, prijetna domača zabava, med katero je neumorno pel kvartet „beljaškega omizja“ in so krožile napitnice. Žal, da so se morali ti narodnjaki že kmalo podati na kolodvor, in večkrat po odhodu se je slišalo: škoda, da so morali že oditi. Iz srca si želimo, da bi nas to omizje kmalo zopet posetilo, ker marsikateri ne brezmejno zagrižen nemčur dobiva ob priliki, ko sliši gospodo občevati in peti slovensko, druge misli o nas Slovencih. Lep naroden praznik je bil, lepo narodno ženitovanje, in kakor se je vršilo vse pri najlepšem veselju, tako vesela naj bo tudi pot novoporočencev. Ona dva naj pa bodita slovenskemu narodu v ponos! To njima želimo vsi iz srca.

Omeniti je še treba, da se ob tej priliki tudi ni pozabilo narodne bede, in se je nabralo pri obedu 61 kron za narodno šolo v Št. Jakobu v Rožni dolini.

Književnost in umetnost.

Jubilej Ivana pl. Zajca. V četrtek je hrvatski narod na svečan način proslavil 70-letnico rojstva največjega hrvatskega glasbenika Ivana pl. Zajca, ki je v vsem komponiral okoli 1000 skladb, to je oper, operet, himen itd. „Prvi greh“ je po sodbi samega skladatelja njegovo najbolje delo. To delo se je proizvajalo v četrtek.

Ivan pl. Zajc se je rodil dne 3. avgusta 1834 na Reki, kjer mu je bil oče kapelnik 46. polka. Zajc je že rano kazal sijajen talent za glasbo. Zato ga je oče leta 1849 poslal na konservatorij v Milan, kjer je sijajno napredoval. Leta 1855. je Zajc dovršil svoje nauke ter zložil prvo opero „La Tirolese“. Iz Milana se je Zajc povrnil na Reko, kjer je bil mestni kapelnik šest let, to je do leta 1861. Z Reke je šel Zajc na Dunaj, kjer je dobil mesto kapelnika na „Karlovem gledališču“. Tamkaj se je Zajc spoznal z največimi hrvatskimi umetniki: s Šenoam, Markovićem, škofom Strossmayerjem, a to je tako delovalo nanj, da je pričel skladati tudi domače stvari, v obče, da se je pričel zanimati največ za domačo glasbo, da jo popolnoma preporodi. Zato je že leta 1865 izdal svojo znano skladbo: „V boj!“ ki je bila vsprejeta z velikim navdušenjem. Nato so sledile druge narodne skladbe. Zajčeve kompozicije so se naglo razširile ne le širom Hrvatske, ampak tudi po drugih slovanskih deželah. Kmalu se je obudila tudi želja po hrvatski operi in ta želja se je izpolnila leta 1870. Zajc se je navdušeno odzval pozivu ter prišel v Zagreb najprej za kapelnika, a je kmalo postal artistični ravnatelj gledališča. Zajc je ostal ravnateljem opere do leta 1889, ko je bila ista odpravljena. V tem času je uglasbil mnogo krasnih hrvatskih oper in kompozicij, med drugimi divno opero: „Nikola Subić-Zrinjski“, s katero je dosegel največ slave.

Zajc ima tudi mnogo zaslug za glasbeni zavod v Zagrebu, v katerem je vzgojil mnogo umetnikov.

Leta 1895. je slavil 25-letnico svojega umetniškega delovanja v hrvatski prestolnici, a 40-letnico vseobčnega umetniškega delovanja. O tej priliki mu je bil podeljen od cesarja veliki križ reda Fran Josipa za umetniško delovanje. Izlasti mu je bilo na srcu zagrebško pevskodruštvo „Kolo“, kateremu je zložil mnogo svojih najlepših skladb.

Razne vesti.

Kaj postane iz mrtvih rib? S tem vprašanjem se bavi neki norveški prirodoslovec. Vsaka žival, ki pogine v vodi, pride prej ali slej na površje, tako da bi prav za prav morala biti vsa morska površina pokrita s trupli rib in drugih morskih živali. To se pa ne dogaja. V globini se mora nekaj go-

čiti, kar brani mrtvi živali, da ne pride na površje ter ne okužuje zraka. V resnici ima tudi morje prav tako svojo zdravstveno polico kakor tudi kopno. Ako se na vrhici spusti v morje kos mesa, ter se je za nekoliko časa zopet potegne iz morja, tedaj se opazi na mesu vse polno živalic različne vrste. Ako pače mrtva žival na dno, tedaj jo takoj napade množina malih živalic, ki v kratkem času vse požro. V morju velja isto pravilo kakor na kopnem, namreč da veliki požirajo male, a mali potem velike, toda še le, ko isti poginejo. Bivanje ob morju bi bilo neprijetno, ako ne bi drobne morske živali čistile morje.

Osem milijonov mark na leto za opero. Obe operi v New-Jorku sta v minoli sezoni stali 8 milijonov mark. Bruto-dohodki „Metropolitan-Operhouse“ so znašali 4.801.000 mark. Govori se, da sta obe gledališči vzlic temu dohodku imeli velik primanjkljaj.

Mednarodna razstava v Madridu. Od meseca septembra do decembra t. l. bo v Madridu mednarodna razstava zdravstva, umetnosti, obrti in industrije.

Radi odpotovanja proda se lepo zbirko nemških knjig stvarjenja sveta in prvotnih prebivalcev. Zdravniške knjige vseh bolezni, lep površnik in krasno kolo „Freilauf“ skoro novo Ulica Belvedere 38 vratar. 484

Henr. Skrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčic, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljate na deželo. 361

F. Ščuka prodaja kuhinjske opreme: omare, mize itd. iz prve roke. Trst, ulica Ferriera št. 25.

Meblovana soba se odda s 1. majem v Rojano št. 385 II. nadstropje vrata 7, v hiši blizu cerkve na desno. Ponudbe se sprejemajo istotam. 1500

Klepar Alojz Bozza pri sv. Ivanu nasproti „Narodnega doma“, se priporoča slavnemu občinstvu za kleparska dela. 450

Trgovina mešanega blaga je na prodaj. Ugodni pogoji. — A. Casagrande, Ajdovščina. 467

Andrej Rudeš, mizar in izdelovalec pohištva (ulica Irene della Croce 4, in ulica Scussa 8)

Ima vedno v zalogi zakonske in obojevalne sobe, najkrajše in trdno delane v lastni delalnici. Posobna izbira kuhinjske opreme.

Specijaliteta: OMARE-LEDENICE Sprejemlje kakoršna-koli naročila za tu in za zunanji, kakor tudi poprave.

KJIGOVEZNICA **Tovarna trgovskih registrov** **Gustavo Tassini & Figlio** Trst, Via Porporella št. 5 - ogel Via della Sanità

PRVA ZALOGA VINA
UMBERTO ZUCCO
TRST — ulica Tiziano Vecellio 9
ima izključno izvrstna namizna vina
Istrski refošk po 72 stot. liter; Dalmatinsko vino po 80 st. liter; Opolo iz Omilja po 80 st. liter; razun tega
Izbira finih likerjev v buteljkah.
SPECIJALITETA Refošk iz Karst (iz lastnih vinogradov) zajamčeno pristen 3 K buteljka.
Pošilja tudi na dom. — Jamči za pristen lastnih pridelkov.
Za gostilničarje cene po dogovoru

Kdor želi pristna, jamčena vina
naj se obrne na dobro znano ZALOGO VINA
DOMENICO RAVALICO, TRST
ulica Nicolò Macchivelli št. 32. — Telef. 1729
kjer najde Istrska, Furlanska, Dalmatinska vina, Kraški tocan
kakor tudi stara vina po nizkih cenah.
Pošilja tudi na dom. — Za krčmarje in gostilničarje cene po dogovoru.

Edini zastopnik za Trst in deželo
Pietro Bachdiar
TRST, Belvedere 33
Stajališče:
Prodajalica Zrevisan
ul. Carlo Ghega 17

Phänomen
Motocikli in trikolnice za prevažanje.
Dospejo v kratkem
Najokusnejša eleganca in lahkota, prosti tek, da se spravi kolo v tek na mestu, naravnost odhod brez sunka in stresa, menjava nitrosti med vožnjo, — možnost, da se premaga lahko vsako reber —
ELASTIČNE VILICE

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh se „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Podpisani sem v ulici Laz saretto veselo št. 18 na voglu ulice San Giorgio) otvoril
ZALOGO VINA
za domačo rabo, pridelek iz svojih vinogradov v Bolu (otok Brad) in ga prodajam v sodčkih in steklenicah. Ze sam kraj Vam zagotavljam, da je kakovost najboljša. Da samorec cenjenim odjemalcem jamčim za pristno vino, sem sklenil, da ga dobivam v originalnih sodčkih naravnost iz svojih kleti v Bolu in da ga tako raspolijam tudi na stanovanju.
Za krčmarje in gostilničarje primerne cene.
V nadi, da me počastite z Vašo naročbo beležim se najlanije
IVAN OVITANIĆ.

SLOVENCİ in SLOVANI!
KUPUJTE LE PRI ONIH TVRDKAH, KI OGLAŠAJO V NAŠEM LISTU, BODETE DOBRO POSTREŽENI IN S TEM BODETE PODPIRALI TUDI „EDINOST“.

BOGOMIL PINO
bivši urar v Sežan
javlja svojim cenjenim odjemalcem da je odprl svojo novo
prodajalnico ur
v TRSTU, ulica Vincenzo Bellini št. 13
nasproti cerkve sv. Antona novega.
Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste po zmernih cenah in z jamstvom.

Tapecirarska delavnica
Alberto Sencich
Trst, via Tiziano Vecellio št. 4
vsprejema vsako tapecirarsko delo in tudi popravljanja.
CENE NIZKE.

Zdravljenje krvi
Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omet za ozdravljenje stane 1 K, ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER „fi due Mori“ Trst, veliki trg

Čast mi je naznaniti slav. občinstvu, da sem prevzel na svoj račun

prodajalnico kož
v Trstu, ulica Sette Fontane št. 2
Skrbel bom vedno, da bo preskrbljena zaloga vseh predmetov pripadajočih tej stroki ugodni ceni. — Prevzamem tudi vsaktero delo za urezati in na stroj izvršiti točno in popolno. — V nadi, da bom pošten z mnogobrojnim občinstvom, se toplo priporočam
A. BOŽE

TRST **M. Gál** GORICA
CORSO št. 4 CORSO VERDI 45
Elastični ovitki
rudeči ali črni za trtne cepiče
I.a vrsta kron 25.50 } za kilogr.
II.a „ „ 23.50 }
Pošilja se tudi na deželo poštinskim povzetjem.

Usojam si naznaniti Vašemu Blagorodju, da sem otvoril v Nabrezini št. 142

ново trgovino
z modnim in konfekcijskim blagom
V zalogi imam
BOGATO IZBERO gotovih oblik za moške in dečke, volneno blago in bombaževino, perilo, pletenine (majice, nogovice, srajce, spodnje hlače, ovratnike, zapenjalice, ovratnice, robce, dežnike, klobuke itd. itd.)
Z ozirom na svojo dolgoletno izkušnjo v imenovanem stroki ter z ozirom na direktno zvezo, katero imam z najboljšimi viri, zagotavljam Vaše Blagorodje, da bom lahko izvrševal vsako cenj. naročilo točno, natančno in po zmernih cenah.
Se toplo priporočam odličnim spoštovanjem udani
DRAGOTIN FURLAN
Nabrezina št. 142

Angelo Lizza
slikar, dekorater, slika izveske itd., lakir
Trst — ulica Paduina št. 9
(vogal ulica Chiozza).
Vsprejema vsakovrstno dekoracijsko, umetniško delo, kakor sobe izveske in lakiranja.

Restavracija „Aurora“
Trst, ul. Giuseppe Carducci 15 in ul. S. Giovanni
Hrvatsko tamburaško društvo „Sriemac“
v narodnih nošah. — Svira vsaki dan od 7. do 11. ure zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 5. ure pop. do 11. ure zvečer.

VELIKA ZALOGA
praznih buteljk
Trst, via delle Ombrelle št. 3
Guido e Ugo Coen
100.000 buteljk od šampanjca
za refošk

Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. VELIKA ZALOGA Buteljk od pol litra 1 litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla opletene.
Prevzamejo se dopošiljate na deželo.
Kupuje se razbito steklo vsake vrste.